Rørhatte

Rørhattene er en svampegruppe der danner ret blødkødede frugtlegemer med en hat med rør på undersiden og en central stok. Rørhattenes rørlag er kendetegnet ved at de enkelte rør i reglen kan løsnes fra hinanden og fra hatkødet. De danner derved decide-rede rør i modsætning til poresvam-penes porer, der er helt sammenvok-sede med hinanden og hatten.

Mange rørhatte skifter farve ved såring og gennemskæring. Farveskif-tene er sammen med rørmundinger-nes farve og hatoverfladens struktur meget vigtige for bestemmelsen af arterne.

Rørhattene udgør en monofyletisk gruppe, og placeres i underordenen *Boletineae*. Gruppen omfatter også trøfler (fx skægtrøffel (*Rhizopogon*)), barksvampe (fx hussvamp (*Serpula*)) og arter med lameller (fx netbladhat (*Paxillus*) og slimslør (*Gomphideus*)).

Næsten alle rørhattene danner ektomykorrhiza med løv- og nåle-træer og med de sjældne ektomy-korrhizadannende urter som soløje. Værterne er vigtige ved bestemmel-sen, især hos skæl- og slimrørhatte). Enkelte arter lever dog som parasitter, fx snyltende rørhat (*Pseudoboletus*), der snylter på bruskbolde, vedrør-hat (*Buchwaldoboletus*), der formo-dentlig snylter på brunporesvamp og peberrørhat (*Chalciporus*) på rød fluesvamp.

Blandt rørhattene finder man mange gode spisesvampe (især i indigorørhattene (*Suillellus* & *Neobo-letus*) og Karl Johan-gruppen (*Bole-tus*)) men også et par uspiseligt bitre arter (galderørhat (*Tylopilus*) og bitter-rørhattene (*Butyriboletus*)) og enkelte moderat giftige (satansrørhattene (*Rubroboletus*)).

Lignende grupper:
– blødkødede poresvampe med stok, fx fåreporesvamp (*Albatrellus* m.fl.) og troldporesvamp (*Boletellus*) kan ligne meget, se side xxx. Poresvam-pene kendes på deres godt sammen-voksede og i reglen nedløbende porer (se dog noten under ellerørhat).

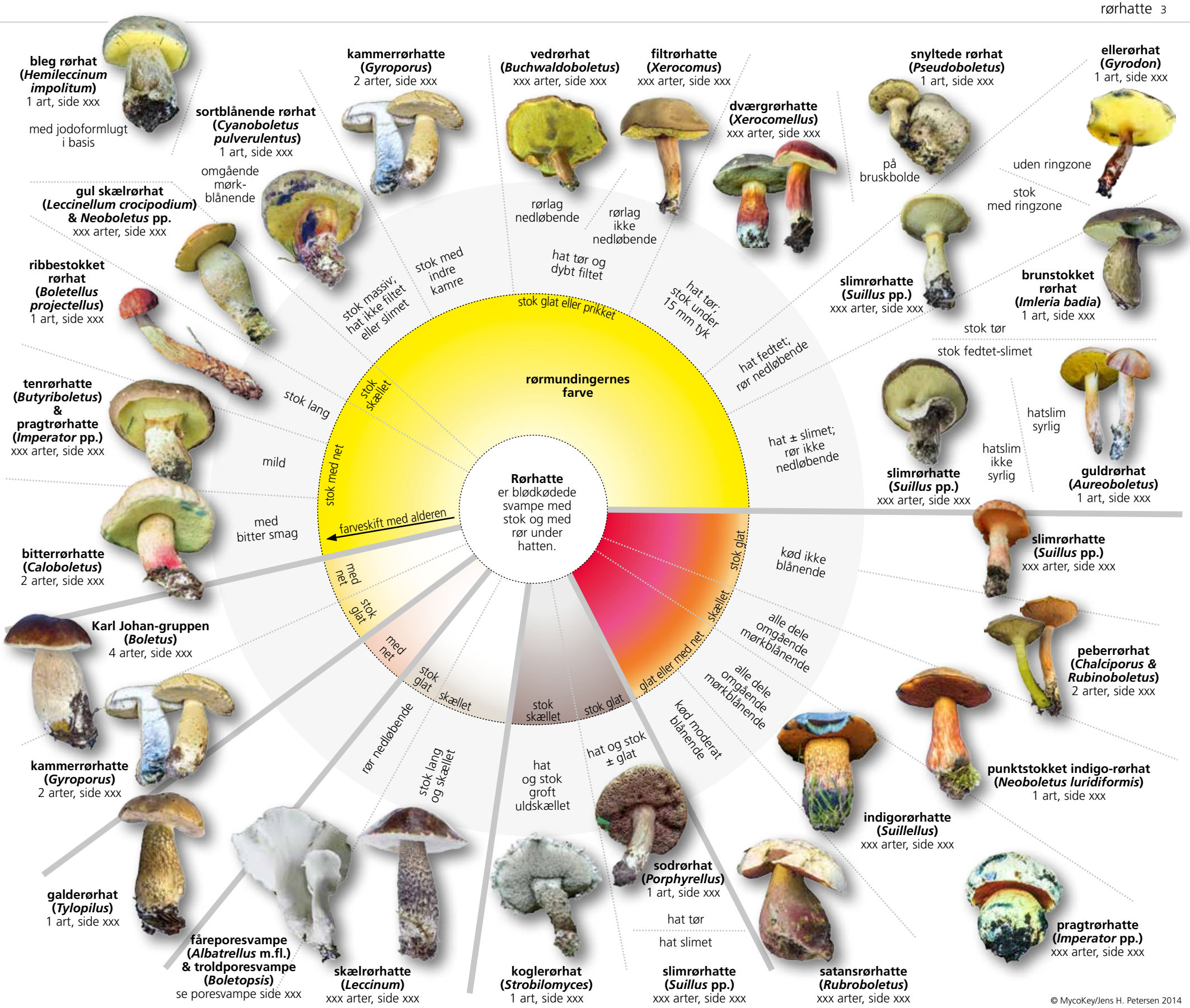

© MycoKey/Jens H. Petersen 2014